

Handläggare
Linda Hillberg
Telefon: 08-50814969**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-05-22

Skrivelse gällande utbildningar i svenska för förskolepersonal

Svar på skrivelse från (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Emelie Wassermann (SD) har inkommit med en skrivelse. Skrivelsen tar upp frågor om utbildning i svenska för förskolepersonal. Frågorna handlar om hur många medarbetare som har gått utbildning, vilket innehåll och upplägg utbildningen har samt om utbildningen har visat någon dokumenterad effekt.

Utbildningen erbjuds av Skolverket. Stadsdelsförvaltningen har genomfört utbildningen under tre terminer för totalt 59 medarbetare. Utbildningen omfattar språkutveckling utifrån förskolans uppdrag. Tester som genomförs av deltagarna under utbildningen har visat en språklig utveckling och en ökad förmåga att leda sin egen språkutveckling.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Emelie Wassermann (SD) har inkommit med en skrivelse vid stadsdelsnämndens sammanträde den 20 februari 2025. Skrivelsen tar upp frågor om utbildningar i svenska för förskolepersonal.

Ärendet

Skribenterna beskriver att det i verksamhetsberättelsen framgår att det har genomförts kompetensutveckling i svenska språket för förskolepersonal. Skrivelsen innehåller följande frågor:

1. Hur många medarbetare har genomgått utbildningen?
2. Hur har utbildningen varit upplagd gällande längd och innehåll?
3. Har utbildningen skett på arbetstid?

4. Vem har beslutat vilka medarbetare som ska gå utbildningen?
5. Görs det någon form av test av medarbetares kunskaper i svenska före utbildningen? Hur är detta test i så fall utformat?
6. Finns det dokumenterad positiv effekt på medarbetarnas språkkunskaper i svenska efter genomförd utbildning förutom att ”deltagarna beskriver att de har fått fler begrepp att använda och kan kommunicera bättre med kollegor och vårdnadshavare”?

Ärendets beredning

Avdelningen har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Språkfrämjande kompetensutveckling i förskolan

Sedan hösten 2022 erbjuder Skolverket språkfrämjande och kompetenshöjande utbildning för personal i förskolan. Utbildningen bekostas av Skolverket och genomförs av en utbildningsanordnare. I Stockholm är Hermods ansvarig utbildningsanordnare.

Utbildningen förväntas leda till att förskolepersonal:

- i större utsträckning kan använda det svenska språket i kommunikationen med barn, vårdnadshavare, medarbetare och chefer
- kan bidra till en språkutvecklande arbetsplats, tillsammans med chefer och medarbetare
- får en ökad förståelse för förskolans uppdrag
- blir tryggare i att använda digitala lärvärktyg i sitt eget lärande och i förskolans aktiviteter med barnen.¹

I Enskede-Årsta-Vantör genomfördes det första utbildningstillfället våren 2023. Utbildningen har genomförts under tre terminer.

Förvaltningens svar på frågorna i skrivelsen:

1. Hur många medarbetare har genomgått utbildningen?

59 medarbetare.

2. Hur har utbildningen varit upplagd gällande längd och innehåll?

Utbildningen har genomförts vid 17 tillfällen, tre timmar per gång. Utbildningen innehåller följande delar:

- a. Utveckling av de språkliga färdigheterna med ett yrkesinnehåll.
- b. Flerspråkighet, interkulturell kommunikation.
- c. Förståelse för förskolans uppdrag och styrdokument.
- d. Digitala läverkytyg.
- e. Verkytyg och strategier för att leda sitt eget lärande.
- f. Språkbedömning, individuella plan

3. *Har utbildningen skett på arbetstid?*

Ja, utbildningen har skett på arbetstid. Vikarieersättning har tilldelats till förskoleenheter som har deltagande medarbetare, vilket har bekostats av medel från kompetensutvecklingssatsningen, så kallade KUS-medel.

4. *Vem har beslutat vilka medarbetare som ska gå utbildningen?*

Rektor har beslutat om vilka medarbetare som ska gå utbildningen.

5. *Görs det någon form av test av medarbetares kunskaper i svenska före utbildningen? Hur är detta test i så fall utformat?*

Medarbetarna genomför ett test inom ramen för utbildningen. Testet genomförs i början av utbildningen och sedan igen i slutet. Testet har varit olika utformat under utbildningens gång. Det första utbildningstillfällets test var utformat för att se en förståelse kring centrala begrepp i förskolans läroplan. Det senaste utbildningstillfällets test var ett självskattningstest utifrån att leda den egna språkutvecklingen och bidra till en språkutvecklande förskola.

6. *Finns det dokumenterad positiv effekt på medarbetarnas språkkunskaper i svenska efter genomförd utbildning förutom att "deltagarna beskriver att de har fått fler begrepp att använda och kan kommunicera bättre med kollegor och vårdnadshavare"?*

Det test som genomfördes under de första utbildningstillfällena visar en viss språklig utveckling. Det senaste utbildningstillfällets test som var utformat som ett självskattningstest visar en tydlig förflyttning i medarbetarnas förmåga att leda den egna språkutvecklingen och bidra till en språkutvecklande förskola.

7. *Avser utbildningen kompetensutveckling i både muntliga och skriftliga kunskaper i svenska?*

Utbildningens fokus är att stärka de muntliga kunskaperna, men deltagarna får även utveckla de skriftliga kunskaperna. Deltagarna genomför bland annat en skrivövning, uppmuntras skriva på tavlan och arbetar mot att börja skriva lärlogg (dokumentation av lärande).

8. *Finns det andra pågående kompetenshöjande insatser i svenska språket? I så fall vilka och hur många personer omfattar dessa?*

Nej, inte för tillfället.

Barnrättsperspektiv

Att personal i förskolan har goda språkkunskaper bidrar till en utbildning av hög kvalitet för barnen, vilket är i enlighet med artikel 28 i barnkonventionen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse gällande utbildningar i svenska för förskolepersonal

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-05-08
Karin Åberg, Avdelningschef	2025-05-08